

Professioneel samenwerken

Handreiking om samenwerkingsvaardigheden bewust te ontwikkelen

Universiteit Utrecht

Doel van de matrix

Afgestudeerde academici werken in hun baan vaak samen met anderen in projectteams. Er wordt verwacht dat ze in staat zijn bewust de samenwerking vorm te geven en bij te sturen. Gedurende de opleiding werken studenten ook samen aan groepsopdrachten en oefenen zo hun samenwerkingsvaardigheden. Om deze samenwerkingsvaardigheden bewust te kunnen ontwikkelen, is de onderstaande matrix ontwikkeld. Deze matrix kan studenten helpen het samenwerkingsproces bewust aan te sturen. Het biedt vragen voor het individu en de groep als geheel, die aanzetten tot een gesprek over effectieve samenwerking.

Uitleg van de matrix

In de eerste kolom van de matrix staan de **aandachtspunten** die van belang zijn in de samenwerking; namelijk *de taak*, *de manier van werken aan de taak*, *de werksfeer* en *de aansturing*. In de bovenste rij staan de verschillende **acties** in de samenwerking die ondernomen kunnen worden: *overzicht creëren*, *reflecteren*, *communiceren* en *bijsturen*. Voor elke combinatie van aandachtspunt en actie staan vragen die de samenwerking kunnen stimuleren. De vragen in de matrix zijn niet compleet maar geven een indicatie van het soort vragen dat in een groepssamenwerking gesteld kunnen worden. Studenten worden bij deze uitgenodigd om zelf vragen toe te voegen.

Acties in samenwerking

Overzicht creëren

In kaart brengen van wat de huidige en de gewenste situatie is.

Reflecteren

Nadenken over hoe de samenwerking jezelf en de groep als geheel beïnvloedt.

Communiceren

Onderling contact onderhouden, overleggen en het uitspreken van gedachten en verwachtingen.

Bijsturen

Aanpassen van de huidige situatie, dit gebeurt continu tijdens de samenwerking.

Aandachtspunten in samenwerking

De taak

Het doel van de samenwerking.
» *eindproduct voor opdrachtgever*

De manier van werken

Het werkproces dat leidt tot het eindproduct.
» *taakverdeling, planning*

De werksfeer

De interpersoonlijke sfeer tijdens de samenwerking.
» *vertrouwen, constructieve houding*

De aansturing

Het vormgeven van de aansturing van het team.
» *verwachtingen en afstemmen*

De verschillende acties gaan vaak met elkaar samen, bijvoorbeeld wanneer blijkt dat iets nog niet duidelijk is over het eindproduct zal er bijgestuurd moeten worden.

Ook de drie aandachtspunten in de samenwerking zullen meestal tegelijkertijd aandacht behoeven.

Note: De vragen in de matrix zijn niet uitputtend. Aanvullingen en reacties ontvangen we graag! Ook is er meer materiaal beschikbaar zoals workshops voor introductie van de matrix. Contact: [Danielle Vlaanderen](#) en [Anne Geesink](#)

Samenwerkingsmatrix

Handreiking om samenwerkingsvaardigheden bewust te ontwikkelen

Universiteit Utrecht

	Overzicht creëren	Reflecteren	Communiceren	Bijsturen
TAAK	<ul style="list-style-type: none"> • Wat moeten we opleveren? • Wat wordt er van ons gevraagd? • Wanneer moet het klaar zijn? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke informatie ontbreekt nog? • Wat snappen we nog niet? • Wat vinden we al duidelijk? • Wat draagt ieder bij aan de taak? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft iedereen zijn ideeën verteld? • Wat is ons gezamenlijke idee? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Willen we de taak bijstellen? • En hoe dan? • ...
MANIER VAN WERKEN	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is ons plan van aanpak? • Welke afspraken maken we? • Hoe verdelen we de taken? • Hoe en wanneer gaan we overleggen? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Leidt onze manier van werken tot het eindproduct dat we voor ogen hebben? • Zijn we tevreden met de manier van werken? • Wat draagt iedereen bij aan de manier van werken? • Wat heeft ieder nodig om zijn taak uit te voeren? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat vinden we belangrijk in onze manier van werken? (Gaan we voor een 6 of een 9? Wat betekent dat voor de manier van werken?) • Wat wil je en wat kan je leveren? • Waarvan en hoe houden we elkaar op de hoogte van voortgang en afspraken? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Willen we de manier van werken bijstellen? • En hoe dan? • ...
WERKSFEER	<ul style="list-style-type: none"> • Waar gaan we op letten? • Wat vinden we belangrijk? • Welke kwaliteiten brengen we in de samenwerking? • (Hoe) geven we complimenten aan elkaar? • Helpen we elkaar? • Wat zijn ieders leerpunten? • Hoe zorgen we voor een constructieve werksfeer? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat vinden we goed aan de werksfeer en waar hebben we last van gehad? • Hebben we vertrouwen in elkaar? • Hebben we het gevoel dat we alles kunnen zeggen? • Wat draagt ieder bij aan de werksfeer? • Heeft ieder aangegeven wat hij nodig heeft? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe praten we over de werksfeer, hoe ervaren we die? Bijvoorbeeld: Hoe geven we elkaar feedback? • Hoe praten we over onze werkhouding? • Wat is er nog niet gezegd? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we anders / beter aan de werksfeer? • Hoe gaan we dat doen? • ...
AANSTURING	<ul style="list-style-type: none"> • Wat verwachten we van elkaar? • Hoeveel sturing is er nodig / beschikbaar? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat gaat er goed in de aansturing? • Waar hebben we (meer) behoefte aan? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we bespreken? • Hoe praten we met elkaar over de voortgang van de taak en de samenwerking? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we anders in de aansturing? • Hoe doen we dat? • ...